

442

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU DROGOWEGO I LOTNICZEGO

z dnia 27. listopada 1951 r.

w sprawie udzielania zezwoleń na publiczny transport drogowy.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 8 stycznia 1951 r. o transporcie drogowym (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 26) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Powołane w rozporządzeniu artykuły bez bliższego określenia oznaczają artykuły ustawy z dnia 8 stycznia 1951 r. o transporcie drogowym (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 26).

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o wojewódzkich radach narodowych i ich prezydiach, rozumieć należy również Rady Narodowe i ich Prezydium w m. st. Warszawie i w m. Łodzi. Ilekroć poza przepisem § 14 jest mowa o prezydium powiatowych rad narodowych, rozumieć należy również prezydium miejskich rad narodowych miast stanowiących powiaty.

3. Czynności, do których wykonania powołane są prezydium powiatowych oraz miejskich rad narodowych, wykonują na obszarach m. st. Warszawy i m. Łodzi Prezydium Rad Narodowych tych miast.

R o z d z i a ł 1.

Przedmiot i zakres zezwoleń.

§ 2. Zezwolenia na wykonywanie publicznego transportu drogowego na podstawie art. 6, zwanego w dalszym ciągu „transportem“, można udzielić w zakresie potrzeb transportowych ustalonych przez komisję koordynacji transportu (art. 9).

§ 3. 1. Zezwolenia mogą być udzielane na wykonywanie:

- 1) regularnego transportu osób autobusami na określonej linii lub określonych liniach, zwanego dalej „komunikacją autobusową“:
  - a) między osiedlami,
  - b) w mieście stanowiącym powiat lub w osiedlu będącym uzdrowiskiem;
- 2) nieregularnego transportu osób w granicach określonego obszaru:
  - a) autobusami,
  - b) samochodami osobowymi zaopatrzonymi w urządzenie rejestrujące samoczynnie opłatę za użycie pojazdu (taksomierze), zwanymi dalej „taksówkami samochodowymi“,
  - c) samochodami osobowymi bez taksomierzy, zwanymi dalej „dorożkami samochodowymi“,
  - d) osobowymi pojazdami konnymi zaopatrzonymi w taksomierze, zwanymi dalej „taksówkami konnymi“,
  - e) osobowymi pojazdami konnymi bez taksomierzy, zwanymi dalej „dorożkami konnymi“;
- 3) nieregularnego transportu rzeczy w granicach określonego obszaru:
  - a) samochodami ciężarowymi (z przyczepami) i ciągnikami drogowymi z przyczepami jak również ciągnikami siodłowymi z naczepami, zwanymi dalej „ciężarowymi pojazdami samochodowymi“,
  - b) samochodami z nadwoziem ciężarowym o ładowności do 750 kg ciężaru lub motocyklami z przyczepami bagażowymi, zaopatrzonymi w

taksomierze, zwanymi dalej „taksówkami bagażowymi“,

c) samochodami lub motocyklami określonymi pod lit. b) bez taksomierzy, zwanymi dalej „dorożkami bagażowymi“,

d) ciężarowymi pojazdami konnymi.

2. Zezwolenie na wykonywanie komunikacji autobusowej między osiedlami (ust. 1 pkt 1 lit. a) może obejmować również użycie przyczep autobusowych lub bagażowych.

3. Wykonywanie nieregularnego transportu rzeczy określonego rodzaju, dla którego przepisy przewozowe, sanitarne, administracyjne lub inne przewidują użycie pojazdu ze specjalnym urządzeniem, wymaga osobnego zezwolenia. Urządzeń załadunkowych i rozładunkowych znajdujących się na pojeździe nie uważa się za urządzenie specjalne w rozumieniu niniejszego przepisu.

§ 4. Zezwolenia na wykonywanie komunikacji autobusowej w mieście stanowiącym powiat lub w osiedlu będącym uzdrowiskiem można udzielić na linię autobusową wybiegającą poza granice administracyjne miasta lub osiedla na obszar przyległych osiedli mieszkaniowych, ustalony przez komisję koordynacji transportu.

§ 5. 1. Obszar wykonywania nieregularnego transportu, na który, w ramach określonych przez komisję koordynacji transportu, wydano zezwolenie, nie może przekraczać granic administracyjnych obszaru podległego władzy, która zezwolenia udzieliła, z następującymi odchyleniami:

- 1) na podstawie zezwolenia obejmującego obszar powiatu transport może być wykonywany również na obszarze lub z obszaru miasta leżącego wewnątrz tego powiatu, a stanowiącego osobny powiat, w razie potrzeby wjazdu do tego miasta lub przejazdu przez nie; to samo stosuje się do obszaru m. st. Warszawy i m. Łodzi w odniesieniu do transportu wykonywanego na podstawie zezwolenia obejmującego obszar powiatu lub województwa warszawskiego albo łódzkiego;
- 2) na podstawie zezwolenia obejmującego obszar miasta stanowiącego powiat lub osiedla będącego uzdrowiskiem transport może być wykonywany również na obszar lub z obszaru graniczącego z nim innego miasta lub uzdrowiska jako też na obszary podmiejskie danych miast lub obszary przyuzdrowiskowe, określone przez właściwą komisję koordynacji transportu, albo też z tych obszarów; to samo stosuje się do zezwolenia udzielonego na obszar m. st. Warszawy lub m. Łodzi w odniesieniu do obszarów podmiejskich tych miast ustalonych przez właściwe komisje koordynacji transportu.

2. Obszar objęty zezwoleniem określa się nazwami miast, osiedli, powiatów lub województw według podziału administracyjnego Państwa.

§ 6. 1. Zezwolenia na wykonywanie nieregularnego transportu osób autobusami, taksówkami samochodowymi lub dorożkami samochodowymi oraz rzeczy ciężarowymi pojazdami samochodowymi, udzielane przez

prezydium wojewódzkich rad narodowych, mogą w przypadkach uzasadnionych obejmować oprócz obszaru lub części obszaru danego województwa również obszar poszczególnych sąsiadujących z nim powiatów sąsiednich województw, który wykazuje szczególnie silne powiązania gospodarcze, administracyjne lub turystyczne z powiatami tego województwa.

2. Zezwolenia, udzielane przez Prezydium Rad Narodowych m. st. Warszawy lub m. Łodzi na wykonywanie transportu określonego w ust. 1, mogą obejmować także obszary województwa warszawskiego lub łódzkiego w całości lub w części.

3. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1 i 2, wydawane są w porozumieniu z prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej.

§ 7. 1. Na obszarze miast liczących ponad 100.000 mieszkańców nieregularny transport osób może być wykonywany oprócz autobusów tylko taksówkami samochodowymi lub konnymi.

2. Minister Transportu Drogowego i Lotniczego w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej może rozciągnąć przepis ust. 1 na miasto stanowiące powiat, liczące poniżej 100.000 mieszkańców, lub na uzdrowisko oraz zawiesić całkowicie lub częściowo ten przepis na określony czas w odniesieniu do poszczególnego miasta, liczącego ponad 100.000 mieszkańców.

§ 8. Zezwolenie dotyczy tylko pojazdów w nim wymienionych i dopuszczonych do ruchu na drogach publicznych (zarejestrowanych). Zezwolenie nie wymieniające pojazdów, którymi transport ma być wykonywany, jest nieważne.

§ 9. Zezwolenie jest imienne. Odstąpienie w jakiegokolwiek formie uprawnień płynących z zezwolenia powoduje jego nieważność.

§ 10. Zezwolenie na wykonywanie nieregularnego transportu nie może być udzielone osobie, która posiada zezwolenie tego samego rodzaju na inny obszar.

§ 11. 1. Przepisy rozporządzenia nie dotyczą zarobkowego transportu, wykonywanego ubocznie i dorywczo przez rolników ciężarówkami pojazdami konnymi (§ 3 ust. 1 pkt 3 lit. d).

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do tych przypadków, gdy rolnik wykonuje zawodowo transport w granicach administracyjnych miast stanowiących powiaty. W tych przypadkach rolnik trudniący się transportem może uzyskać zezwolenie na okres czasu wolny od pracy na roli.

R o z d z i a ł 2.

Warunki udzielania zezwolenia.

§ 12. Zezwolenie może uzyskać :

- 1) osoba fizyczna:
  - a) której kwalifikacje do prowadzenia przedsiębiorstwa transportowego danego rodzaju potwierdzi właściwa wojewódzka organizacja branżowa,
  - b) która przedstawi zaświadczenie o niekaralności za przestępstwa przeciw bezpieczeństwu Państwa i za przestępstwa popełnione z chęci zysku,
  - c) która posiada znajomość języka polskiego w mowie i w piśmie;
- 2) spółdzielnia i spółka:
  - a) której zadaniem jest wykonywanie danego rodzaju transportu, przy czym podstawą do ustalenia tej okoliczności jest rejestr spółdzielni dla spółdzielni pracy transportowej, umowa spółki z podpisami poświadczonymi przez notariusza dla spółek zawartych na zasadzie kodeksu zo-

bowiązań i rejestr handlowy dla spółek handlowych,

- b) która przedstawi zaświadczenia określone w pkt 1 co do osób upoważnionych do wykonywania uprawnień płynących z zezwolenia.

§ 13. Ubiegający się o zezwolenie na wykonywanie transportu obowiązany jest wnieść opłatę za zezwolenie w wysokości i w terminie, określonym w rozporządzeniu Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego, wydanym na podstawie art. 6 ust. 3.

R o z d z i a ł 3.

Władze udzielające zezwoleń.

§ 14. Prezydium powiatowych rad narodowych udzielają na obszar powiatu zezwoleń na:

- 1) nieregularny transport osób dorożkami samochodowymi i konnymi (§ 3 ust. 1 pkt 2 lit. c) oraz e),
- 2) nieregularny transport rzeczy dorożkami bagażowymi i ciężarówkami pojazdami konnymi (§ 3 ust. 1 pkt 3 lit. c) oraz d),
- 3) nieregularny transport osób taksówkami samochodowymi i konnymi (§ 3 ust. 1 pkt 2 lit. b) oraz d) oraz transport rzeczy taksówkami bagażowymi (§ 3 ust. 1 pkt 3 lit. b) na obszar uzdrowiska nie będącego miastem stanowiącym powiat, jeżeli Minister Transportu Drogowego i Lotniczego rozciągnie na nie przepis § 7.

§ 15. Prezydium miejskich rad narodowych miast stanowiących powiaty udzielają na ich obszar zezwoleń na:

- 1) nieregularny transport osób z wyjątkiem transportu wykonywanego autobusami (§ 3 ust. 1 pkt 2 lit. b), c), d) oraz e),
- 2) na nieregularny transport rzeczy (§ 3 ust. 1 pkt 3).

§ 16. Prezydium wojewódzkich rad narodowych udzielają zezwoleń na transport nie przekazany właściwości władz wymienionych w §§ 14 i 15 oraz na nieregularny transport, którego zasięg przekracza obszar właściwości tych władz.

§ 17. W każdym przypadku, gdy przedsiębiorca jest cudzoziemcem, udzielenie zezwolenia na wykonywanie transportu wymaga zgody Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego.

§ 18. 1. Zezwolenia na wykonywanie komunikacji autobusowej między osiedlami (§ 3 ust. 1 pkt 1 lit. a) udziela prezydium wojewódzkiej rady narodowej tego województwa, przez którego obszar linia autobusowa ma przebiegać.

2. Jeżeli linia autobusowa ma przebiegać przez obszar więcej niż jednego województwa, zezwolenia udziela prezydium wojewódzkiej rady narodowej właściwej ze względu na siedzibę przedsiębiorcy w porozumieniu z prezydiami wojewódzkich rad narodowych tych województw, przez które ma przebiegać linia autobusowa.

§ 19. Zezwolenia na wykonywanie komunikacji autobusowej w mieście stanowiącym powiat lub w osiedlu będącym uzdrowiskiem udziela prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej po porozumieniu z prezydium właściwej miejskiej lub powiatowej rady narodowej.

R o z d z i a ł 4.

Składanie podania o zezwolenie.

§ 20. 1. Ubiegający się o zezwolenie powinien złożyć podanie do właściwej władzy (§§ 14—19) za po-

średnictwem właściwego zrzeszenia branżowego, a jeżeli takie nie istnieją w powiecie (w mieście stanowiącym powiat) — za pośrednictwem właściwej wojewódzkiej organizacji branżowej.

2. Do podania należy dołączyć:

- 1) zaświadczenia, o których mowa w § 12,
- 2) tytuły własności pojazdów samochodowych z opisami tych pojazdów oraz dowód posiadania pojazdów konnych zgłoszonych do wykonywania transportu,
- 3) własnoręcznie napisane życiorysy osób fizycznych ubiegających się o zezwolenie lub osób upoważnionych przez spółdzielnię czy spółkę do wykonywania uprawnień płynących z zezwolenia.

3. Osoby, o których mowa w art. 7, mogą zamiast zaświadczenia o niekaralności (§ 12 pkt 1 lit. b) złożyć przy podaniu odpowiednie oświadczenie wobec władzy udzielającej zezwolenia. Nie zwalnia ich to od doręczenia zaświadczenia o niekaralności w ciągu 6 miesięcy od daty złożenia podania.

§ 21. Zrzeszenie branżowe przedkłada w ciągu 14 dni podanie ze swoją opinią właściwej wojewódzkiej organizacji branżowej, która z kolei w ciągu następnych 14 dni przesyła je z opinią własną i zrzeszenia władzy, która zezwolenia udziela.

§ 22. Właściwa władza doręcza zezwolenie ubiegającemu się po wniesieniu przez niego przepisanych opłat (§ 13).

R o z d z i a ł 5.

Warunki korzystania z zezwolenia.

§ 23. Przedsiębiorca jest obowiązany:

- 1) rozpocząć wykonywanie transportu w ciągu jednego miesiąca od daty doręczenia zezwolenia,
- 2) wykonywać transport pojazdami, na które zezwolenie opiewa, zgodnie ze szczególnymi warunkami zawartymi w zezwoleniu oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 3) przewozić pocztę i pracowników pocztowych na warunkach ustalonych na podstawie art. 5 ust. 2 pkt 2,
- 4) przewozić bezpłatnie organa nadzoru drogowego, kontroli ruchu drogowego i inspekcji gospodarki samochodowej w zakresie ustalonym przez Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego oraz wskazanym w zezwoleniu,
- 5) składać władzy, która udzieliła zezwoleń, za pośrednictwem właściwego zrzeszenia branżowego w zakresie i trybie ustalonym przez Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego sprawozdania z wykonanej pracy transportowej eksploatowanych pojazdów, a jeżeli chodzi o sprawozdania z wykonywania transportu pojazdami silnikowymi — również ze zużycia paliwa oraz z zaopatrzenia, obsługi technicznej i napraw tych pojazdów,
- 6) zawiadomić bezzwłocznie władzę, która zezwolenia udzieliła, o każdorazowej zmianie swego zamieszkania i siedziby przedsiębiorstwa oraz miejsca stałego garażowania bądź pomieszczenia pojazdów objętych zezwoleniem,
- 7) dostarczać na żądanie władzy, która zezwolenia udzieliła, wszystkich innych danych dotyczących wykonywania przez niego transportu i eksploatowania używanych dla tego celu pojazdów niezależnie od sprawozdań, o których mowa w pkt 5,
- 8) zawiadomić władzę, która zezwolenie wydała, o zamiarze zaniechania wykonywania transportu co najmniej na jeden miesiąc przed terminem zaniechania, a jeżeli chodzi o wykonywanie komunikacji

autobusowej, co najmniej na 3 miesiące przed tym terminem, z wyjątkiem przypadków zaniechania wykonywania transportu niezależnych od przedsiębiorcy,

- 9) zwrócić bezzwłocznie udzielone zezwolenie w razie zaniechania wykonywania transportu lub cofnięcia zezwolenia.

§ 24. 1. Przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na wykonywanie nieregularnego transportu rzeczy ciężarowymi pojazdami samochodowymi i konnymi (§ 3 ust. 1 pkt 3 lit. a) oraz d), może go wykonywać wyłącznie na rzecz podmiotów gospodarki społecznej wskazanych przez władzę, która zezwolenia udzieliła na podstawie wytycznych komisji koordynacji transportu.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do spółdzielni pracy transportowej.

3. Minister Transportu Drogowego i Lotniczego może zawiesić na określonych warunkach przepis ust. 1 w całości lub w części.

§ 25. Organa kontroli ruchu drogowego mają prawo kontrolowania na drogach publicznych sposobu wykonywania przez przedsiębiorcę publicznego transportu, a organa inspekcji gospodarki samochodowej ponadto prawo badania prawidłowości eksploatacji pojazdów i składania przez niego sprawozdań, o których mowa w § 23 pkt 5 i 7.

R o z d z i a ł 6.

Czasokres ważności zezwolenia.

§ 26. 1. Zezwolenia udziela się na czas nieograniczony, z tym że mogą być cofnięte za miesięcznym pisemnym uprzedzeniem, a jeżeli chodzi o zezwolenie udzielone przedsiębiorstwu spółdzielczemu — za trzymiesięcznym pisemnym uprzedzeniem.

2. Minister Transportu Drogowego i Lotniczego może w przypadkach szczególnie uzasadnionych zarządzić cofnięcie zezwolenia bez obowiązku zachowania terminów przewidzianych w ust. 1.

§ 27. 1. Zezwolenie może być odebrane bez pisemnego uprzedzenia, o którym mowa w § 26, jeżeli:

- 1) transport wykonywany jest pojazdami nie wymienionymi w zezwoleniu lub pojazdami, które nie są własnością przedsiębiorcy, na którego imię zezwolenie zostało udzielone (§§ 8 i 9),
- 2) nastąpi w wykonywaniu transportu, na który opiewa zezwolenie, przerwa dłuższa niż jeden miesiąc, wyjąwszy przypadki spowodowane siłą wyższą, lub jeżeli transport wykonywany jest dłużej niż dwa miesiące — mniejszą ilością pojazdów od wymienionych w zezwoleniu,
- 3) przedsiębiorca nie dotrzymuje warunków korzystania z zezwolenia określonych w § 23, a ponadto gdy nie dopuszcza organów kontroli ruchu lub inspekcji gospodarki samochodowej do przeprowadzenia kontroli lub badania, o których mowa w § 25, albo je rozmyślnie uniemożliwia lub też udziela w związku z nimi fałszywych informacji.

2. Odebranie zezwolenia w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2 i 3 powinno być poprzedzone co najmniej jednym pisemnym ostrzeżeniem.

3. W przypadku wykonywania transportu mniejszą ilością pojazdów od wymienionych w zezwoleniu dłużej niż dwa miesiące, zezwolenie może być, zamiast odebrania, ograniczone do tej ilości pojazdów, jakimi transport jest rzeczywiście wykonywany. Przepisu tego nie stosuje się do zezwolenia na wykonywanie komu-

nikacji autobusowej, chyba że zostanie równocześnie ograniczona ilość linii obsługiwanych przez przedsiębiorcę.

§ 28. 1. Zezwolenie będzie odebrane bez pisemnego uprzedzenia, o którym mowa w § 26, jeżeli posiadacz zezwolenia lub jego pracownik zatrudniony przy wykonywaniu transportu, a nadto w przypadku, gdy zezwolenie uzyskała spółka lub spółdzielnia, jeżeli spółnik albo udziałowiec spółki lub członek spółdzielni został skazany prawomocnie za przestępstwo przeciw bezpieczeństwu Państwa i za przestępstwo popełnione z chęci zysku i pomimo wezwania władzy, która udzieliła zezwolenia, nie został usunięty z pracy, ze spółki lub spółdzielni w ciągu 2 miesięcy od wezwania.

2. Gdy ustalone zostanie, że wyrok skazujący za przestępstwa, o których mowa w ust. 1, wydany został przed udzieleniem zezwolenia — zezwolenie będzie odebrane.

R o z d z i a ł 7.

Przepisy końcowe.

§ 29. Do czasu wydania ogólnych przepisów o obowiązkowym ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej i następstw nieszczęśliwych wypadków w komunikacji, przedsiębiorca wykonujący publiczny transport osób autobusami lub samochodami osobowymi obowiązany jest ubezpieczyć się od odpowiedzialności cywilnej w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych na sumy gwarancyjne ustalone przez Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 30. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Minister Transportu Drogowego i Lotniczego:

w z. J. Burgin